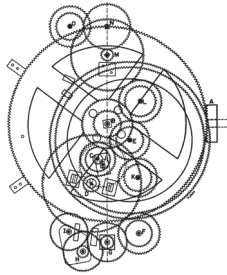

ΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΝΕΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η Έλλη Μάνου μάζεψε τα χαρτιά της και χαμογέλασε με αμηχανία στο ακροατήριο που τη χειροκροτούσε.

Αυτή ήταν η πρώτη παρουσίαση της δουλειάς της, μιας μελέτης για τις ιδιαιτερότητες της Αθήνας του 300 π.Χ. και η αίθουσα, που μετά βίας χωρούσε περίπου πενήντα άτομα και αυτά αρκετά στριμωγμένα, είχε καταληφθεί αποκλειστικά από αρχαιολόγους. Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν συνάδελφοι από την υπηρεσία της που πήγαν πιο πολύ για λόγους αβροφροσύνης. Ελάχιστοι από τους παρευρισκόμενους αρχαιολόγους θα μπορούσαν να θεωρηθούν

καταξιωμένοι στον χώρο, κάτι που θα έπρεπε να θεωρείται φυσιολογικό εφόσον το όνομα της Έλλης και η δουλειά της είχαν πολύ δρόμο ακόμη να κάνουν μέχρι να αρχίσουν να συγκινούν.

Η Έλλη φοβόταν τα χειρότερα, μία αίθουσα με ελάχιστους ακροατές και η προσέλευση την ξάφνιασε ευχάριστα. Η ευχαρίστηση αυτή έγινε ενθουσιασμός όταν αντίκρισε στην πρώτη σειρά τον μέχρι πριν λίγα χρόνια καθηγητή της, και δίπλα του τον Κώστα Θάνου, τμηματάρχη της υπηρεσίας της.

Κατεβαίνοντας από το βήμα προχώρησε κατευθείαν προς τον καθηγητή της με απλωμένο το χέρι.

«Κύριε καθηγητά, αυτή ήταν μία πολύ ευχάριστη έκπληξη!» του είπε και έσφιξε με θέρμη το χέρι του.

«Έλλη, χαίρομαι που σε βλέπω», της απάντησε εκείνος με χαμόγελο.

Πολύ κοντά στην ηλικία της συνταξιοδότησης ο καθηγητής Λέανδρος Αποστόλου παρέμενε ένας γοητευτικός άνδρας, ψηλός, απίστευτα λεπτός, και αν υπήρχε ένας αντιπροσωπευτικός τύπος αρχαιολόγου τότε σίγουρα ήταν αυτός. Ασχολούμενος με ένα αντικείμενο όπως η αρχαιολογία που τον γύριζε χιλιάδες χρόνια πίσω στον χρόνο, έμαθε πάνω απ' όλα να σέβεται τον ίδιο τον χρόνο, να μην βιάζεται και να απολαμβάνει την κάθε στιγμή που ενδεχομένως ήταν μοναδική. Στους φοιτητές του έλεγε συχνά πως η στιγμή που ο αρχαιολόγος αποκαλύπτει κάποιο αντικείμενο είναι εξίσου συγκλονιστική με αυτήν καθαυτήν τη στιγμή της κατασκευής του.

«Άργησες να δημοσιεύσεις την πρώτη σου δουλειά», συμπλήρωσε ο καθηγητής, κουνώντας της δήθεν αυστηρά το δάκτυλο.

«Κύριε καθηγητά, μην ξεχνάτε ότι δουλεύω για το Ελληνικό Δημόσιο!» του αποκρίθηκε γελώντας η Έλλη. «Υπάρχουν τόσα πράγματα που πρέπει να κάνω, και ο τμηματάρχης μου είναι πολύ αυστηρός. Αύριο το πρωί θα πρέπει πάλι να πάω και να ελέγξω αν υπάρχουν αρχαία σ' ένα οικόπεδο ώστε να μπορέσουν να αρχίσουν εκσκαφές για τα θεμέλια. Και μην τον βλέπετε να χαμογελάει... στο γραφείο γκρινιάζει συνέχεια!»

Το χαμόγελο του Αποστόλου μεγάλωσε. «Τον ξέρω», είπε γελώντας. «Από μένα πέρασε και αυτός. Και είναι καλό παιδί».

«Τί να κάνω, κύριε καθηγητά;» είπε ο Θάνου. «Δεν έχω αρκετό κόσμο, οι αρμοδιότητες μας αυξάνουν ημέρα με την ημέρα, και όλοι βιάζονται! Από την ημέρα που μπήκα στην υπηρεσία, πρόδωσα όλα όσα μας μάθατε για τον χρόνο. Αφήστε που κοντεύω να ξεχάσω όσα έμαθα!»

«Τα ξέρω, τα ξέρω...» είπε ο Αποστόλου. «Είναι πάρα πολύ δύσκολο να κάνεις αυτό που θέλεις γιατί σε κυνηγάει το “πρέπει”. Πάλι καλά που η Έλλη βρήκε χρόνο για τη μελέτη αυτή. Είναι τρία χρόνια που τελειώσες τις σπουδές σου, έτσι δεν είναι;» τη ρώτησε.

«Τρία χρόνια ακριβώς», του απάντησε η Έλλη. «Και, ευτυχώς, αυτά που μας λέγατε είναι ακόμη

ζωντανά μέσα μου. Ειλικρινά, αυτή η εργασία, χωρίς να είναι κάτι ιδιαίτερο, έγινε από το υστέρημα του χρόνου μου, πιο πολύ από μεράκι».

«Έλλη μου, αυτό το μεράκι μας κρατάει όλους! Ο Θεός μας χάρισε έναν μοναδικό συνδυασμό: την αγάπη για την αρχαιολογία και την ιδανική χώρα για να την εξασκήσουμε. Δυστυχώς, δεν μας έδωσε ούτε τον χρόνο που χρειαζόμαστε ούτε τα μέσα. Και εγώ είναι στιγμές που νιώθω ότι ο χρόνος δεν μου φτάνει. Γι' αυτό, βλέποντας εσάς να σκαλίζετε τα πράγματα από το υστέρημα του χρόνου σας, όπως πολύ σωστά είπες, αισθάνομαι ότι τουλάχιστον υπάρχει μια συνέχεια. Και πίστεψε με, δεν υπάρχει τίποτε πιο σημαντικό. Με αυτήν την έννοια δεν θα έχανα με τίποτε την αποψινή σου παρουσίαση. Και εσύ...» γύρισε προς τον τμηματάρχη της Έλλης, «υπήρξες ένας από τους πιο παθιασμένους φοιτητές μου. Σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να αφήσεις τον εαυτό σου να τελματωθεί πίσω από φακέλους. Σε λίγα χρόνια θα είναι πια αργά. Κουνήσου λοιπόν, Θάνου!»

«Δεν αλλάξατε στο παραμικρό, κύριε καθηγητά!» του είπε ο Θάνου γελώντας. «Μπορείτε ακόμη να κάνετε κάποιον να τα παρατήσει όλα και να πάρει μια σκαπάνη στα χέρια!»

«Μπα», απάντησε ο Αποστόλου γελώντας, «παλιά θα είχες ήδη πάρει τη σκαπάνη». Και γυρίζοντας προς την Έλλη συνέχισε: «Έλλη, όταν βρεις λίγο χρόνο, κάνε μια βόλτα από το πανεπιστήμιο,

να τα πούμε λίγο. Έχω μερικές καλές ιδέες, και αγόρασα και μία μηχανή για εσπρέσο. Σε πληροφορώ μάλιστα ότι τον φτιάχνω καταπληκτικό!»

«Θα είναι χαρά μου, κύριε καθηγητά! Θα σας τηλεφωνήσω την ερχόμενη εβδομάδα», του είπε η Έλλη.

Οι υπόλοιποι είχαν κάνει έναν κύκλο γύρω από την Έλλη και τους συνομιλητές της. Αρκετοί γνώριζαν καλά τον καθηγητή. Γρήγορα έγιναν όλοι μαζί ένα μεγάλο πηγαδάκι. Κάποια στιγμή ο καθηγητής κοίταξε το ρολόι του.

«Πω πω!» είπε, «πέρασε η ώρα! Με συγχωρείτε, αλλά πρέπει να πηγαίνω. Χάρηκα που σας είδα όλους», συμπλήρωσε και αφού έσφιξε μερικά απλωμένα χέρια, βάδισε προς την πόρτα συνοδευόμενος από την Έλλη.

Μόλις έφυγε ο Αποστόλου, η Έλλη γύρισε στο ακροατήριο της. Πέρασε ακόμη μισή ώρα με συζητήσεις σχετικές με το θέμα της, και σιγά-σιγά η βραδιά κύλησε προς το τέλος της.

Η Έλλη στάθηκε στην πόρτα σαν καλή οικοδέσποινα και τους χαιρέτησε όλους ευχαριστώντας τους για την παρουσία τους. Έφυγε τελευταία, αφού προηγουμένως έριξε πίσω της μια ματιά για να βεβαιωθεί ότι δεν είχε ξεχάσει τίποτε.

Ανέβηκε τη Σόλωνος μέχρι το πάρκινγκ όπου είχε σταθμεύσει το αυτοκίνητο της και σύντομα βρέθηκε να οδηγάει το *Polo* της μέσα στη νυκτερινή κίνηση της Αθήνας προς το Χαλάνδρι.

Άνοιξε το τζάμι για ν' αφήσει τον καλοκαιρινό αέρα να μπει, αλλά μόλις μύρισε τη χαρακτηριστική μυρωδιά του καυσαερίου άλλαξε γνώμη, έκλεισε το παράθυρο και άνοιξε τον κλιματισμό.

Βλέποντας την Έλλη κάποιος μπορούσε να φανταστεί γι' αυτήν οτιδήποτε εκτός από αυτό που πραγματικά ήταν. Πλησίαζε τα τριάντα οκτώ και είχε τελειώσει το Πανεπιστήμιο Αθηνών πριν τρία χρόνια. Αναλύοντας τα χαρακτηριστικά της δεν υπήρχε φεγάδι, αλλά ούτε και κάτι το συγκλονιστικό. Το καθετί επάνω της ήταν σωστό, χωρίς τίποτε να είναι κραυγαλέο, με μοναδική ίσως εξαίρεση δύο τεράστια καστανά μάτια που όταν σε κοίταζαν είχαν μία ελαφριά περιπαικτική χροιά.

Συνθέτοντας όμως όλα τα επιμέρους στοιχεία είχε μία παρουσία που σε καμμία περίπτωση δεν μπορούσε να περάσει απαρατήρητη. Ήταν η γυναίκα που έκανε τόσο τα ανδρικά όσο και τα γυναικεία κεφάλια να γυρίζουν στον δρόμο αυθόρμητα. Κυρίως τα ανδρικά... Σχετικά ψηλή για Ελληνίδα, στο ένα και εβδομήντα πέντε, λεπτή, με καταπληκτικό σώμα και ατελείωτα πόδια, κοντά καστανά πολύ ανοικτά,

σχεδόν ξανθά μαλλιά που δεν τα έβαφε ποτέ της, ξόδευε πολύ λίγα για το ντύσιμό της που ισορροπούσε μεταξύ του κλασικού και του απλού νεανικού. Ο μισθός της δεν της επέτρεπε να κοιτάζει επώνυμες μάρκες, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αν είχε περισσότερα χρήματα θα το έκανε. Και όμως, ακόμη και το πιο απλό μπλουζάκι έδειχνε ελκυστικό επάνω της και κατάφερνε πάντοτε, συνδυάζοντας έξυπνα τα αξεσουάρ με τα ρούχα που φορούσε, να αναδίδει έναν αέρα κομψότητας.

Δεν ήταν πάντοτε έτσι. Έζησε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας, ακολουθώντας τις μεταθέσεις του πατέρα της που ήταν στρατιωτικός. Στο λύκειο, αν και καλή μαθήτρια, πέρασε τη δική της επανάσταση ίσως ως αντίδραση στην αυστηρότητα του πατέρα της.

Στα δεκαοκτώ ερωτεύτηκε έναν συμμαθητή της και στα δεκαεννέα παντρεύτηκε, ξεσηκώνοντας θύελλα αντιδράσεων από την οικογένεια της.

Δύο χρόνια αργότερα, και με πολύ ξύλο, χώρισε. Διαπίστωσε ότι όσοι γκρίνιαζαν για τον γάμο αυτόν είχαν απλά δίκιο. Όταν όμως είσαι δεκαεννέα χρόνων, δεν ακούς κανέναν. Δεν άκουσε ούτε εκείνη και το πλήρωσε ακριβά, μαθαίνοντας ταυτόχρονα ότι η ζωή διαφέρει σημαντικά από τα πάρτι. Όσο και αν δεν το ήθελε, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι ο αυστηρός πατέρας της είχε απόλυτο δίκιο.

Χώρισε, τράβηξε μία γραμμή, γύρισε σελίδα και μεταμορφώθηκε στον πιο υπεύθυνο άνθρωπο που μπορούσε κάποιος να συναντήσει.

Έκανε διάφορες δουλειές με στόχο να σπουδάσει αρχαιολόγος. Τα κατάφερε μόνη της, χωρίς καμμία βοήθεια από πουθενά. Το καλομαθημένο κορίτσι, που είχε μάθει να τα έχει όλα έτοιμα, εργάστηκε σκληρά για να πραγματοποιήσει το όνειρό της: να μπει στην Αρχαιολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Και τα κατάφερε. Κάποια ημέρα, στα τριάντα δύο της, βρέθηκε με το πτυχίο της στα χέρια να φάχνει για δουλειά. Βρέθηκε υπάλληλος του Δημοσίου, πατώντας γερά και με τα δύο πόδια στη γη, έχοντας αποκομίσει δύο βασικά διδάγματα: πρώτον ότι το χρήμα πρέπει να το σέβεσαι και να μην το πετάς από το παράθυρο γιατί βγαίνει δύσκολα, και δεύτερον ότι οι άνθρωποι συνήθως δεν είναι αυτό που φαίνονται και δεν αλλάζουν ποτέ.

Όπως είναι φυσικό για μια ωραία γυναίκα, τραβούσε την προσοχή πολλών ανδρών, που προσπαθούσαν να την πλησιάσουν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Κάποιοι από αυτούς το πέτυχαν. Πάντοτε όμως τα συστήματα άμυνας που είχε τελειοποιήσει όλα αυτά τα χρόνια η Έλλη, τροφοδοτημένα από τα παθήματα της, έμεναν ενεργά. Έτσι καμμία από τις περιπέτειες της δεν πλησίασε σε αίσιο τέλος και είχε αρχίσει να σκέπτεται ότι υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο να παραμείνει μόνη της στη ζωή. Αυτό το είχε σκεφθεί τόσες φορές, που το είχε σχεδόν πια συνηθίσει.

Έφθασε στο σπίτι της, ένα μικρό διαμέρισμα πενήντα τετραγωνικών στον τρίτο όροφο μιας σχετικά καινούργιας πολυκατοικίας, πέταξε την τσάντα της στον καναπέ, έβγαλε τα παπούτσια της και άναψε τον θερμοσίφωνα για να κάνει μπάνιο. Κινήσεις μηχανικές, τόσο συνηθισμένες και γνώριμες που γίνονταν χωρίς σκέψη.

Πήγε στο μικρό έπιπλο όπου φύλαγε τα ποτά. Έβαλε λίγο ουίσκι σ' ένα ποτήρι, πρόσθεσε μερικά παγάκια, και άφησε τον εαυτό της να πέσει στον καναπέ, βγάζοντας έναν βαθύ αναστεναγμό. Συνήθως δεν έπινε, και όταν ερχόταν κάποιος επισκέπτης, κάτι μάλλον σπάνιο, έλεγε πάντα γελώντας ότι είχε να του προσφέρει ένα πολύ παλιό ουίσκι.

Κοίταξε αφηρημένα γύρω της. Το καθιστικό ήταν ενιαίο με τη μικρή κουζίνα και το διαχωριστικό πάσο έπαιζε τον ρόλο του τραπεζιού. Σ' αυτό καθόταν συνήθως ακόμη και όταν ερχόταν κάποιος φίλος ή φίλη, καθώς παρείχε μεγαλύτερη άνεση από το μικρό τραπέζι με τις τέσσερις καρέκλες που είχε στριμώξει σε μία γωνιά. Η διακόσμηση την αντιπροσώπευε απόλυτα. Λιτή, χωρίς περιττά μιχλιμπίδια, αλλά λειτουργική, το κάθε έπιπλο έδινε την εντύπωση ότι υπήρξε αποτέλεσμα πολλής σκέψης και ότι δεν μπήκε τυχαία εκεί όπου βρισκόταν. Στον χώρο κυριαρχούσε μία τεράστια βιβλιοθήκη όπου τα βιβλία δημιουργούσαν αδιαχώρητο και μία επίπεδη τηλεόραση σαράντα δύο ιντσών λίγο υπερβολική για τις διαστάσεις του καθιστικού, που αποτελούσε

όπως έλεγε γελώντας η ίδια, τη “μικρή της επανάσταση”. Στη βιβλιοθήκη υπήρχαν τα πάντα, από σύγχρονη αστυνομική λογοτεχνία, που τη λάτρευε, μέχρι Γάλλους κλασικούς· η συντριπτική πλειοψηφία όμως αφορούσε την Αρχαία Ελλάδα. Η Έλλη ένωθε πολύ υπερήφανη για πολλά από τα βιβλία της. Συχνά αφηνόταν με ένα βιβλίο στα χέρια για να αντιληφθεί στη συνέχεια με πανικό ότι η ώρα είχε περάσει και ότι το πρωί θα ήταν αδύνατον να ξυπνήσει. Το διαμέρισμα συμπλήρωναν ένα υπνοδωμάτιο, ένα λουτρό και μία πολύ μικρή αποθήκη-πλυσταριό, το οποίο έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απόφασή της να ενοικιάσει το συγκεκριμένο διαμέρισμα. Της έλειπε όμως ένας χώρος εργασίας, ένα δικό της γραφείο, και συνήθως εργαζόταν στο τραπέζι του καθιστικού. Η περισσότερη δουλειά γινόταν στον φορητό υπολογιστή της. Ήταν αυτοδίδακτη στη χρήση του υπολογιστή και ένωθε ιδιαίτερα υπερήφανη γι’ αυτό.

Προσπαθούσε να έχει την κατάσταση του σπιτιού γενικά υπό έλεγχο. Είχε μάθει πια να ζει μόνη και ήταν απίστευτα τακτική. Δεν υπήρχε ποτέ ούτε ένα ποτήρι άπλυτο στον νεροχύτη, ούτε πιάτο η σκεύος.

Άφησε το κιτρινωπό υγρό να κυλήσει στον ουρανό της με απόλαυση. Δεν έπινε πολύ, αλλά όταν ένωθε την ανάγκη να πιει κάτι για να ηρεμίσει, τότε έπινε πάντοτε ούισκι.

Είχε κάθε λόγο να είναι χαρούμενη σήμερα. Η εργασία της, χωρίς να είναι κάτι το ιδιαίτερα

σημαντικό, σηματοδοτούσε το ξεκίνημα της προσπάθειάς της να ξεκολλήσει από τη γραφειοκρατία του Δημοσίου και να κάνει κάτι που τη γέμιζε περισσότερο. «Μάχιμη αρχαιολογία», έτσι ονόμαζε αυτό που ήθελε να κάνει, και οραματιζόταν τη δουλειά σε κάποιον σημαντικό αρχαιολογικό χώρο, την πραγματική δουλειά του αρχαιολόγου, αυτήν που θα την οδηγούσε σε μια ανακάλυψη. Φυσικά ήξερε πολύ καλά ότι για να φτάσεις στη σκαπάνη και στο πινέλο καθαρισμού, έπρεπε να διαβάσει, να προετοιμαστεί και να περάσει ατελείωτες ώρες ξεσκονίζοντας βιβλία και πληροφορίες. Αγαπούσε τόσο πολύ αυτό που σπούδασε. Και χωρίς να το θέλει η σκέψη της έτρεξε στον καθηγητή της...

Ο Αποστόλου αποτελούσε αυτό που κάθε φοιτητής ονειρεύεται και σπάνια βρίσκει: τον καθηγητή που δεν σε διδάσκει απλά, αλλά που σε εμπνέει να νιώθεις ότι κάνεις κάτι πολύ σπουδαίο, και τη δύσκολη στιγμή να είναι εκεί για να σε στηρίξει, να σε βοηθήσει να προχωρήσεις, και να το κάνει με έναν τρόπο που να φαίνεται ότι είναι ο μόνος.

Ο Αποστόλου λάτρευε την αρχαιολογία. Γι' αυτόν δεν ήταν απλά μια επιστήμη ή μια δουλειά, ήταν η απόλυτη ερωμένη, ο λόγος για τον οποίον ανέπνεε, ολόκληρο το είναι του. Και όπως ήταν φυσικό, αυτό το πάθος που ξεχείλιζε μπορούσε να συνεπάρει

οποιονδήποτε τον άκουγε. Και σε αυτό είχε πραγματικό χάρισμα.

Στο μάθημά του επικρατούσε πάντα συνωστισμός, πολλοί αναγκάζονταν να στέκονται όρθιοι. Η πιο όμορφη στιγμή όμως ήταν η στιγμή που το πολύβουο μελίσσι σώπαινε για να ακουστεί η φωνή του Δασκάλου.

Στα χρόνια που δίδασκε, δεν χρειάστηκε ποτέ να ζητήσει από το ακροατήριο του να κάνει ησυχία. «Η ησυχία κατακτάται», έλεγε γελώντας, «δεν επιβάλλεται».

Η Έλλη σκέφθηκε τη συνάντηση που θα είχε μαζί του την επόμενη εβδομάδα. Από την ημέρα που πήρε το πτυχίο της τον είχε δει μόνο μία φορά τυχαία στο Κολωνάκι. Την είχε κεράσει καφέ και είχαν μιλήσει για λίγο για τη δουλειά της στο υπουργείο και τα προβλήματά του ως προς τη χρηματοδότηση μίας έρευνας που ήθελε να ξεκινήσει στην Ελευσίνα. Έκτοτε του είχε τηλεφωνήσει στις γιορτές για να του ευχηθεί, όχι από υποχρέωση, αλλά επειδή τον αγαπούσε και τον εκτιμούσε πραγματικά.

Πήρε στο χέρι της το τηλεχειριστήριο της τηλεόρασης αλλά άλλαξε γνώμη. Το άφησε και σηκώθηκε για να πάει στο λουτρό. Τελικά η σημερινή ημέρα, όσο και αν πήγε καλά, ήταν κουραστική. Ένα ζεστό μπάνιο ήταν ό,τι χρειαζόταν αυτή τη στιγμή.

Στάθηκε λίγο μπροστά στον καθρέφτη του λουτρού και κοίταξε το είδωλό της. Είδε απέναντί της ένα λεπτό και νευρώδες νεανικό σώμα χωρίς ίχνος κυτταρίτιδας, με ένα στητό στήθος που για την ώρα τα πήγαινε μια χαρά με τη βαρύτητα, και παρά το ότι ήταν αρκετά πλουσιότερο από το κανονικό δεν έδειχνε ότι θα ζητούσε σύντομα βοήθεια πλαστικού. Σούφρωσε τα χείλη της σε μία αστεία γκριμάτσα και έγειρε ελαφρά το κεφάλι. «Δεν είσαι καθόλου άσχημη λοιπόν, αν ήμουν άνδρας θα μου άρεσες!» είπε και έβαλε τα γέλια.

Χωρίς την μπλούζα και τη φούστα, μόνο με τα εσώρουχα, τις κάλτσες και τις ζαρτιέρες της, η εικόνα που αντανακλώνταν στον καθρέφτη ήταν περισσότερο από ελκυστική. Δεν φορούσε ποτέ καλσόν, αλλά μόνο κάλτσες με τελειώματα σιλικόνης και ζαρτιέρες, ακόμη και όταν έκανε κρύο. Είχε κάποιο απωθημένο με τα καλσόν, τα θεωρούσε αντισεξουαλικά όταν θυμόταν τη μητέρα της που τα φορούσε πάντοτε πολύ πάνω από τη μέση, σχεδόν μέχρι το στήθος. Αργότερα, βλέποντας την έκφραση των ανδρών όταν αντίκριζαν τις ζαρτιέρες της, απλά ενίσχυσε την άποψη της και έτσι αυτά τα αξεσουάρ έγιναν το απόλυτο φετίχ της.

Ξαφνικά συνοφρυώθηκε και πλησίασε τον καθρέφτη. Μία μικρή ρυτίδα γύρω από τα χείλη τράβηξε την προσοχή της. Ο φωτισμός στο λουτρό ήταν σκληρός και συγκεντρωμένος στον χώρο μπροστά από τον καθρέπτη. Γύρισε το κεφάλι της δεξιά και

αριστερά προσπαθώντας να αξιολογήσει τη σοβαρότητα του ευρήματος της. Στο τέλος συμβιβάστηκε σηκώνοντας τους ώμους ότι θα μπορούσε τελικά να ζήσει με τη μικρή αυτή ρυτίδα, και απλώνοντας το χέρι άνοιξε το ζεστό νερό.

Έκλεισε τα μάτια και άφησε το ζεστό νερό να τρέξει επάνω της.

Η Γενεύη έχει το χάρισμα που έχουν όλες οι πόλεις που είναι χτισμένες στις όχθες μιας λίμνης: είναι όμορφη! Το λένε και οι ίδιοι οι Ελβετοί. Αποκαλούν τη Ζυρίχη «μεγάλη», τη Βασιλεία «πλούσια», και τη Γενεύη «όμορφη», και δεν έχουν άδικο. Η παλιά πόλη της, απομεινάρι του Μεσαίωνα, είναι ένα αριστούργημα, και φυσικά όπως καθετί στην Ελβετία, άριστα συντηρημένη. Αν αφηθείς για λίγο και περπατήσεις στα στενά πλακόστρωτα σοκάκια, σύντομα θα καταβάλεις προσπάθεια για να μην παρασυρθείς σε άλλη εποχή. Κάποιες φορές έχεις την εντύπωση ότι περπατάς μέσα στον χρόνο. Με λίγο πιο αυστηρό μάτι δεν μπορείς παρά να θαυμάσεις την προσπάθεια που έχει καταβληθεί για να βλέπεις σήμερα αυτό που ενδεχομένως θα αντίκριζες και μερικές εκατοντάδες χρόνια πριν.

Τα πάντα σ' αυτή τη χώρα που είναι γνωστή για τις τράπεζες, τα ρολόγια και τις σοκολάτες της, λειτουργούν άψογα, με ρυθμούς που ενδεχομένως

οι μεσογειακοί λαοί δεν τους καταλαβαίνουν, αλλά οι Ελβετοί υποστηρίζουν φανατικά τη μέθοδο: «Πάω αργά γιατί βιάζομαι».

Η λίμνη Λεμάν, που χωρίζει τη Γενεύη από τη Γαλλία, είναι πολύ μεγάλη και ο παραλιακός δρόμος της, που τρέχει κατά μήκος της πόλης, γεμάτος από τη μία πλευρά με πανάκριβα ξενοδοχεία, σε κάνει το καλοκαίρι να ξεχνάς τις γκριζες ημέρες του χειμώνα.

Ο Σίμχα Μπερνίν οδηγούσε τη νοικιασμένη *BMW 320* ήρεμα απολαμβάνοντας τη διαδρομή. Τα μάτια του δεν χόρταιναν την ήρεμη ομορφιά του τοπίου, τόσο διαφορετικού από την έρημο του Ισραήλ όπου ζούσε. Όμως, σκέφθηκε, στο Τελ Αβίβ, την πόλη του, μπορούσε να αφήσει το βλέμμα του να πλανηθεί στη Μεσόγειο, χωρίς να βλέπει την άκρη της. Τελικά δεν μπορείς να τα έχεις όλα, σκέφθηκε με ένα χαμόγελο.

Είχε αφήσει πίσω του τη Γενεύη και έχοντας τη λίμνη στα δεξιά του κατευθυνόταν προς τη Λωζάνη. Φαινομενικά ξέγνοιαστος αλλά στην πραγματικότητα έχοντας όλες τις αισθήσεις του σε επιφυλακή, κοίταζε κάθε λίγο τον καθρέφτη του, καταγράφοντας στην εξασκημένη του μνήμη όλα τα αυτοκίνητα που βρίσκονταν στο οπτικό του πεδίο.

Η σημερινή του αποστολή ήταν παιχνίδι, συγκρινόμενη με τις αποστολές που είχε φέρει σε πέρας τα τελευταία δέκα χρόνια δουλεύοντας για την πατρίδα του, το Ισραήλ.

Ο Σίμχα εργαζόταν στην υπηρεσία Πληροφοριών του Ισραήλ, τη Μοσάντ, αλλά βαθιά στην ψυχή του το όνομα δεν είχε καμμιά σημασία. Δούλευε, ή μάλλον ανήκε στην πατρίδα του. Θα μπορούσε να εργαζεται σε οποιαδήποτε υπηρεσία, εφόσον αυτό έκριναν οι άνθρωποι στους οποίους αναφερόταν. Και θα έκανε οποιαδήποτε δουλειά του ανέθεταν το ίδιο καλά γιατί απλά δεν υπήρχε άλλος δρόμος. Ήταν όμως εξαιρετικά καλός σ' αυτό που έκανε, ίσως ένας από τους ικανότερους πράκτορες που διέθετε η Μοσάντ, μία υπηρεσία που θεωρείται σχεδόν από όλους ως η καλύτερη υπηρεσία πληροφοριών της σύγχρονης εποχής, τις ικανότητες της οποίας δεν αμφισβητούσε ούτε και η ίδια η CIA. Γιατί όταν το κράτος σου έχει το μέγεθος του Ισραήλ και περιβάλλεσαι από πλήθος εχθρών, δεν έχεις καμμιά επιλογή εκτός από το να είσαι ο καλύτερος.

Ο Σίμχα, που είδε πολλά μέλη της οικογένειάς του να χάνονται, το είχε καταλάβει αυτό από πολύ νέος, από τότε που πολύ πριν ενηλικιωθεί εκπαιδευόταν στη χρήση των όπλων. Οι ικανότητές του δεν πέρασαν απαρατήρητες. Αμέσως μετά την πρώτη του θητεία τον πλησίασαν από τη Μοσάντ. Σε λιγότερο από δύο χρόνια ήταν έτοιμος για την πρώτη του αποστολή. Μπορούσε να σκοτώσει έναν άνθρωπο με μόνο όπλο τα χέρια του, και αν αυτό απαιτούσε η ασφάλεια της χώρας του δεν το σκεπτόταν ούτε ένα χιλιοστό του δευτερολέπτου.

Πλησίαζε ήδη στο μικρό χωριό της Νυόν, μερικά χιλιόμετρα έξω από τη Γενεύη. Ήταν βέβαιος ότι δεν τον παρακολούθουσε κανείς. Σκέφθηκε πως ανησυχούσε υπερβολικά, αλλά αυτή η ανησυχία κάνει τη διαφορά μεταξύ ενός ζωντανού πράκτορα και ενός πεθαμένου. Χαμογέλασε στη σκέψη του εκπαιδευτή του, ενός βετεράνου του δεύτερου πολέμου με την Αίγυπτο, που αν και του έκανε τη ζωή κόλαση για έναν χρόνο, του χρωστούσε τη ζωή του όχι μία αλλά πολλές φορές. Όποτε είχε χρόνο τον επισκεπτόταν και καθισμένοι κάτω από μία μεγάλη γέριχη μουριά, θυμόντουσαν τα παλιά και μιλούσαν για το σήμερα.

Μόλις πέρασε το χωριό που το διέσχιζε ο δρόμος προς τη Λωζάνη, είδε τη μικρή πινακίδα και έκανε δεξιά αφήνοντας τον κύριο δρόμο, παίρνοντας κατεύθυνση προς τις όχθες της λίμνης. Ο δρόμος ήταν στενός και έρημος, και αν κάποιος προσπαθούσε να τον ακολουθήσει θα φαινόταν σαν τη μύγα μες το γάλα.

Σε λίγο είδε το μικρό ξενοδοχείο πάνω στην όχθη της λίμνης, το *Ξενοδοχείο της Λίμνης*, όπως έγραφε η πινακίδα. Όπως πολλά ξενοδοχεία που βρίσκονται εκτός των μεγάλων πόλεων στην Ελβετία, έτσι και αυτό θύμιζε περισσότερο χάνι του παλιού καιρού, με λίγα δωμάτια, με τη χαρακτηριστική στέγη και βέβαια, σύμφωνα με τα ελβετικά πρότυπα, πανάκριβες τιμές. Είχε επίσης ένα εξαιρετικό καφέ-εστιατόριο, κάτι επίσης σύνηθες, στο οποίο πολλοί κάτοικοι της Γενεύης πήγαιναν για να απολαύσουν ένα καλό γεύμα με θέα στη λίμνη χωρίς τον θόρυβο της πόλης.

Ο Αντουάν τον περίμενε ήδη, καθισμένος σε ένα τραπέζι του εστιατορίου, με την πλάτη προς τον τοίχο, και όταν τον είδε να περνάει το κατώφλι του έκανε ένα νεύμα.

Χαιρετήθηκαν σαν δύο παλιοί φίλοι και ο Σίμχα έριξε γύρω του ένα εξεταστικό βλέμμα. Υπήρχαν μόνο δύο οικογένειες, η μία με ένα και η άλλη με τρία παιδιά από έξι έως δώδεκα ετών που έκαναν αρκετή φασαρία.

Πριν προλάβουν να ανταλλάξουν δυο λέξεις εμφανίστηκε ο σερβιτόρος, και τους καλωσόρισε με έντονη ξενική προφορά. Τακτοποίησε με μια μηχανική κίνηση το ήδη άψογο λευκό τραπεζομάντιλο, άφησε δύο δερματόδεδτους καταλόγους και αποχώρησε διακριτικά.

Ισπανός μάλλον, σκέφθηκε ο Σίμχα. Τόσο η προφορά όσο και το παρουσιαστικό του ήταν χαρακτηριστικά. Κανέννας λόγος ανησυχίας μέχρι στιγμής. Παρήγγειλαν και οι δύο το φιλέτο με πράσινο πιπέρι που συνέστησε ο Αντουάν, μία πράσινη σαλάτα και από ένα ποτήρι ελβετικό κόκκινο κρασί.

Ο Σίμχα είχε πλέον υποχρεωτικά αποξενωθεί από τις επιταγές της θρησκείας του σε πολλές συνήθειες. Μία από αυτές ήταν το φαγητό. Θα ήταν τουλάχιστον αστείο να προσπαθεί να περάσει απαράτητος και σίγουρα όχι για Ισραηλινός, και να

ακολουθεί ταυτόχρονα τις επιταγές του Κόσερ, του δαιτολογίου δηλαδή που επιβάλλει ο Ιουδαϊσμός. Άλλωστε είχε πολύ σοβαρότερες αμαρτίες για να λογοδοτήσει γι' αυτές όταν θα ερχόταν η ώρα της Κρίσεως, αν ερχόταν ποτέ. Απλά ήλπιζε ότι αυτός που θα τον έκρινε θα είχε την ίδια αντίληψη για το καθήκον που είχε και ο ίδιος.

Τα γαλλικά του Σίμχα ήταν άριστα όπως και οι υπόλοιπες γλώσσες που μιλούσε: αγγλικά, ιταλικά και αραβικά.

Τα γαλλικά ήταν η μητρική γλώσσα του Αντουάν που ζούσε στη γαλλόφωνη Γενεύη το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του και φυσικά εργαζόταν σε τράπεζα, στην UBS την Ένωση Ελβετικών Τραπεζών, με έδρα τη Γενεύη. Στην Ελβετία οι περισσότεροι ασχολούνται είτε με ρολόγια, είτε με σοκολάτες, είτε με χρήματα. Εκτός και αν είναι κτηνοτρόφοι, οπότε δεν ζουν σε καμμία από τις μεγάλες πόλεις.

Ο Αντουάν ασχολείτο με χρήματα και μετρούσε ήδη τριάντα χρόνια υπηρεσίας, αλλά η πρωταρχική του δουλειά ήταν να παρακολουθεί για λογαριασμό της πατρίδας του, από την πλευρά του πατέρα του, του Ισραήλ και ειδικότερα της Μοσάντ, τις κινήσεις κεφαλαίων που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ύποπτες.

Η τεχνολογία γίνεται σήμερα όλο και πιο προσιτή στον κάθε ενδιαφερόμενο. Με το διαδίκτυο μπορείς πλέον να βρεις σε ελάχιστο χρόνο πληροφορίες που παλιά θα απαιτούσαν μήνες. Και οι απανταχού της

γης τρομοκράτες έχουν αναβαθμίσει τις δυνατότητες τους σε τρομακτικό βαθμό. Ο πόλεμος μεταξύ τρομοκρατών και μυστικών υπηρεσιών, είναι τόσο έντονος που το μυαλό του απλού ανθρώπου είναι αδύνατον να συλλάβει. Και η κινητήρια δύναμη του κακού είναι πάντοτε το χρήμα. Το χρήμα είναι το καύσιμο στη μηχανή της τρομοκρατίας, και χωρίς αυτό, οι τρομοκρατικές ενέργειες στον πλανήτη θα περιορίζονταν σε μεμονωμένες ενέργειες μερικών φανατικών χωρίς ιδιαίτερη σημασία.

Ο Σίμχα ήξερε ότι η τρομοκρατία δεν είναι εφεύρεση της εποχής μας. Υπάρχει σχεδόν όσο και ο άνθρωπος. Απλά, ανάλογα με την εποχή αλλάζει μορφές. Και ανάλογα με τη δυναμική της κάθε εποχής ορίζεται με διαφορετικό τρόπο.

Κοινή καταδίκη εναντίον των τρομοκρατών υπάρχει μόνο αν αυτοί δρουν μεμονωμένα, ως μικρές ομάδες, έξω από τον νόμο. Σε μεγάλες κλίμακες τα πράγματα μπερδεύονται. Και μπερδεύονται ακόμη περισσότερο όταν ανακατέφεις κράτη και θρησκείες.

Ακόμη και τότε, ο χαρακτηρισμός κάποιου ως τρομοκράτη εξαρτάται απόλυτα από την πλευρά από την οποία κοιτάζει κανείς τα πράγματα. Αυτός που για κάποιον είναι τρομοκράτης, για κάποιον άλλον είναι... ήρωας. Και τα πράγματα γίνονται ακόμη χειρότερα όταν δεν τον βλέπει απλά ως ήρωα αλλά ως άγιο που εκτελεί το θέλημα του Θεού.

Αυτά γίνονταν πάντοτε, απλά σήμερα έχουν πολλαπλασιαστεί τα μέσα και τα αποτελέσματα της τρομοκρατίας, ιδιωτικής ή κρατικής, γίνονται ταχύτερα γνωστά με περισσότερες λεπτομέρειες. Ενδεχομένως να φαντάζει αδιανόητο ότι υπάρχουν σήμερα κράτη που θεωρούν τον απόλυτο αφανισμό άλλων κρατών θεάρεστο έργο, αλλά το ίδιο αδιανόητο θα φαινόταν και πριν ογδόντα χρόνια το γεγονός ότι κάποιιοι θεωρούσαν πως εξολοθρεύοντας τους Εβραίους και άλλες μειονότητες με τρόπο συστηματικό και επιστημονικό προσέφεραν... υπηρεσία στην ανθρωπότητα.

Ο Σίμχα, σε ό,τι τουλάχιστον περνούσε από το χέρι του, ήταν αποφασισμένος να μην επιτρέψει να ξανασυμβεί κάτι παρόμοιο. Χωρίς μίσος, χωρίς πάθη, ακόμη και με κατανόηση καμμιιά φορά για τις ακραίες ενέργειες ορισμένων αντιπάλων του, αναγνώριζε μόνο ένα πράγμα: η δουλειά του ήταν η ασφάλεια της πατρίδας του. Και κάθε φορά που αυτή κινδύνευε από κάποιον ή από κάτι, αυτός ο κάποιος ή αυτό το κάτι θα τον εύρισκε απέναντί του χωρίς δεύτερη σκέψη.

Ο Αντουάν χωρίς να έχει ποτέ συζητήσει με τον Σίμχα, ήταν βέβαιο ότι συμεριζόταν τις ίδιες ακριβώς απόψεις. Και μπορεί να μην διέθετε τις ίδιες ικανότητες ως πράκτορας, γνώριζε όμως πολύ καλά τον κόσμο του χρήματος και ήταν πολύτιμος στην αναγνώριση και στον εντοπισμό κεφαλαίων που κινούνται με ύποπτο τρόπο. Η Ελβετία είναι το

σταυροδρόμι του χρήματος τουλάχιστον για τη Δύση. Το γεγονός ότι δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι υπερασπίζεται σθεναρά –παρά τις διεθνείς πιέσεις που εντείνονται όλο και περισσότερο– την εμπιστευτικότητα των συναλλαγών της, την καθιστά ιδιαίτερα σημαντική για όσους επιθυμούν να διακινούν χρήματα χωρίς να προκαλούν.

Φυσικά ο Αντουάν διέθετε όλα τα απαραίτητα μέσα για να κάνει με ασφάλεια τις αναφορές του στο Τελ Αβίβ, αλλά η λέξη «ασφάλεια» είναι σχετική. Με τα σημερινά δεδομένα δεν υπήρχε απόλυτα ασφαλής τρόπος μεταβίβασης πληροφοριών. Η Μοσάντ το ήξερε αυτό περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον, γι' αυτό και σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας της οι διαρροές της υπήρξαν ελάχιστες έως αμελητέες.

Η συνάντηση με τον Σίμχα συνεπώς, όταν κάποια πληροφορία θεωρείτο ιδιαίτερα σημαντική, ήταν αναγκαία. Σπάνια γινόταν στη Γενεύη, αλλά στην προκειμένη περίπτωση ο Αντουάν θεώρησε ότι δεν θα έπρεπε να απομακρυνθεί πάνω από μερικές ώρες από τη θέση του.

«Έχουμε αυξημένη δραστηριότητα από τους Ιρανούς», είπε ήρεμα ο Αντουάν σαν να σχολίαζε τον καιρό.

Ο Σίμχα τον κοίταξε ήρεμα. «Δηλαδή;» ρώτησε.

Ο Αντουάν άρχισε να μιλάει κουνώντας τα χέρια του σαν να περιέγραφε κάτι κοινότοπο. Στην πραγματικότητα, το μυαλό του δούλευε σαν ηλεκτρονικός υπολογιστής αναφέροντας με λεπτομέρειες ποσά, ημερομηνίες και διευθύνσεις.

«Είναι η πρώτη φορά που εμφανίζουν τόσο έντονη δραστηριότητα», συνέχισε «και το κυριότερο, όλες οι κινήσεις τους δείχνουν πως συγκεντρώνουν τεράστια ποσά χρημάτων για κάποιον σκοπό, σε διαφορετικούς λογαριασμούς, φαινομενικά άσχετους μεταξύ τους, κατά τρόπο που θα τους επέτρεπε να κινήσουν αυτά τα χρήματα άμεσα. Μέχρι να τους πάρουν είδηση θα είναι πια αργά».

«Πότε άρχισαν;» ρώτησε ο Σίμχα.

«Περίπου πριν έναν μήνα», απάντησε ο Αντουάν. «Στην τελευταία μου αναφορά έχω περιλάβει τις πληροφορίες μέχρι πριν μία εβδομάδα. Την τελευταία εβδομάδα ιδιαίτερα, το φαινόμενο έγινε πολύ έντονο. Πρέπει να βιάζονται για κάποιον λόγο, τόσο ώστε να διακινδυνεύουν να γίνουν αντιληπτοί. Κάτι μαγειρεύουν».

«Από πρόσωπα;» ρώτησε ο Σίμχα.

«Οι συνηθισμένοι της πρεσβείας και δυο-τρεις άγνωστοι, κανένας όμως από τη λίστα που έχω. Εδώ είναι οι φωτογραφίες των αγνώστων και οι λεπτομέρειες των στοιχείων που σου ανέφερα. Κωδικοποιημένα φυσικά», είπε δείχνοντας με ένα νεύμα το κινητό τηλέφωνο που είχε αφήσει πάνω στο τραπέζι.

Ο Σίμχα χαμογέλασε και κούνησε καταφατικά το κεφάλι του.

Συνέχισαν τη συζήτηση τους για μισή ώρα ακόμη και πριν ολοκληρώσουν το γεύμα τους με έναν καφέ ο Σίμχα είχε ήδη πλήρη εικόνα για τις ενέργειες των Ιρανών.

Σίγουρα κάτι ετοίμαζαν και μάλιστα μεγάλο. Μπορούσε να φανταστεί τι ήταν αυτό, αλλά δεν ήταν η δουλειά του να το συζητήσει με τον Αντουάν. Εκείνος ήταν περισσότερο από πολύτιμος αυτή τη στιγμή, όχι μόνο επειδή κατείχε μοναδική θέση που του επέτρεπε να συλλέγει τις πληροφορίες που χρειαζόταν, αλλά και επειδή ήταν ιδιαίτερα καλός σ' αυτό που έκανε. Είχε την ικανότητα να μυρίζει-ται μία κίνηση που σε κάποιον άλλον θα περνούσε απαρατήρητη, και να βγάζει συμπεράσματα κάνοντας συνδυασμούς που ένας ατάλαντος δεν θα καταλάβαινε. Γνώριζε όσα χρειαζόταν να ξέρει και τίποτε περισσότερο. Άλλη μια απaráβατη αρχή της Μοσάντ: «Δεν μπορείς να πεις κάτι που δεν ξέρεις».

Στις παρακολουθήσεις κινήσεων χρημάτων μεταξύ ιδιωτών τα πράγματα είναι πιο εύκολα. Παρά τα μέτρα που λαμβάνουν οι μεγαλέμποροι ναρκωτικών, οι μεγαλέμποροι όπλων και οι τρομοκρατικές οργανώσεις και παρά τα επιτελεία των οικονομικών συμβούλων που διαθέτουν, ο εντοπισμός των χρημάτων που διακινούν είναι σχετικά ευκολότερος από τον εντοπισμό χρημάτων που διακινούνται από τα ίδια τα κράτη. Στην προκειμένη περίπτωση οι Ιρανοί

φαίνεται ότι θυσιάσαν το απόρρητο στον βωμό του επείγοντος. Και αυτό δεν ήταν καθόλου καλό νέο.

Χρηματοδοτώντας σχεδόν κάθε οργάνωση που είχε στόχο τον αφανισμό του Ισραήλ, οι Ιρανοί διακινούσαν πάντοτε μεγάλα ποσά προς θολές κατευθύνσεις, ποτέ όμως τόσο μαζικά και σε τόσο λίγο χρόνο. Επιπλέον φαινόταν ότι αυτή τη φορά μάζευαν μεγάλα ποσά κατά τρόπο που θα τους επέτρεπε μια τεράστια σε μέγεθος πληρωμή. Γιατί όμως;

Ο Σίμχα σηκώθηκε, πήρε με μία φυσιολογική κίνηση το κινητό τηλέφωνο, το έβαλε στην τσέπη του, χαιρέτισε τον Αντουάν και βγήκε από το εστιατόριο αφήνοντας εκείνον να πληρώσει τον λογαριασμό.

Λίγα λεπτά αργότερα οδηγούσε προς το Διεθνές Αεροδρόμιο της Γενεύης. Η πτήση της *El Al* για Τελ Αβίβ δεν θα έφευγε πριν από τρεις ώρες.

